

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

Cudalbu igazságügyminiszter Váradon

Bírák és ügyvédek panaszai a mai rendszer ellen

A bukaresti vonattal mára virradó éjszaka fél egykor Nagyváradra érkezett Cudalbu igazságügyminiszter. A pályaudvaron Jacob József prefektus, Ilie Andor dr. ítélőtáblai szekcielnök, Reu Ilés dr. rendőrprefektus, számos szenátor és képviselő várta a vendéget, azonban Fildan Emil dr. főügyész, aki Révig a gyorsvonat elé utazott, a vagonból leszállva közölte, hogy a miniszter alszik és reggel kilenc órákor kezd meg látogatásainak sorozatát.

A miniszter alkuszik...

Különösen nagy érdeklődést mutatott a miniszter az árvák ügyek intézése iránt. Az árvaszék megszűntetése óta, — mint tudjuk — ez a törvényszék hatáskörébe tartozik. Gróf Nesselrode Károly törvényszéki bíró kalauzálása mellett a miniszter végigment a különböző szobákban, ahol mindenütt folyt a munka. Megnézte az iratokat, a könyveket és megkérdezte, hogy hány tisztviselővel dolgozik a gyámügyi bíróság.

— Két bíróval és hat tisztviselővel — felelte Nesselrode bíró.
— És hányra volna szükség?
— Nyolc számvevőre és husz más tisztviselőre.
Mire a miniszter elmosolyodott.
— Nem engedne ebből a nagy számból.

S az alku során Nesselrode bíró leszállította a kért 8 számvevő számát hatra.

De hozzátette, hogy ennire feltétlenül szükség van, mert az ár-

Ma délelőtt aztán Cudalbu miniszter Suciu János dr. volt miniszter, kolozsvári kamarai elnöknek, Peseu igazságügyi felügyelőnek és Gheorghian főügyésznek kíséretében elment a törvényszékre, ahol Ilie Andor dr., Fildan Emil dr., Szöllőssy Gyula dr. törvényszéki szekcielnök, Sovrea Valér dr. és még számos tábla és törvényszéki bíró fogadta. A miniszter bement Moldovan Gyula vezető járásbíró szobájába, ahol a tárgyalást hallgatta kis ideig.

vapénzek kamatát minden évben ki kell adni az árvák ruházkodására, a mostani 2 számvevő pedig azt a munkát sem győzi, hogy 15000 árva vagyonának kamatait — kiszámítsa.

A miniszter meg volt elégedve. — Ez a kezelési rend sokkal jobb, mint a régi — ugymond — mert ott családi tanácsok kezében van az árvák pénze, ami sok visszaélésre ad alkalmat.

A telekkönyvi hivatalban nem kis meglepetéssel hallotta a miniszter, hogy

bétezer darab restancia van.

— Miért ez az óriási restancia?

— kérdezte.

— Mert nincs elég bíró, aki az aki az ügyeket intézze!

— válaszolta Lukács hivatali igazgató.

Ilie Andor dr. ítélőtáblai szekcielnök ezután megnagyarázta a miniszternek a telekkönyvvezetés módját.

Az Ügyvédi Kamarában

Majd átmentek az Ügyvédi Kamarába, ahol Kiss Döme dr. elnökkel az élen az Ügyvédi Kamara számos tagja fogadta a minisztert. Kiss Döme dr. előbb köszönetet mondott a miniszternek az ügyvédi kátrál szemben tanúsított jóakarataért, majd előterjesztette az ügyvédek kívánságait, ezek közt első sorban azt, hogy

szűnjék meg végre az a rendszer, amely az illetékeknek a portarélnél való fizetését teszi kötelezővé és elhelyelt bélyegben róhasák le az illetéket.

A miniszter e kívánságra azt válaszolta, hogy amíg a bélyeg törvény nincs készen, addig ebben az irányban változás nem állhat be.

— Kérjük a gyorsított eljárásról szóló törvény megszüntetését, vagy reformját is, miniszter úr! — folytatta előterjesztését dr. Kiss Döme.

— Magam is meggyőződtem arról — mondotta a miniszter, hogy a gyorsított eljárásról szóló törvény, a mostani formájában igen fogyatékos!

— Az árvaszékek körül is

sok tennivaló volna, — folytatta Kiss Döme dr. — mindegy, hogy az igazságszolgáltatás, vagy a közigazgatás keretébe tartozik-e, csak az a fontos, hogy menjenek az ügyek.

Most legfőbb oka a bajoknak az, hogy nincsenek az árvaszékek tisztviselői.

— Amikor az erre vonatkozó törvényjavaslat készült, nem hallgatták meg önöket? — kérdezte Cudalbu miniszter.

— Sohasem hallgattak meg bennünket, ha egysegítő törvényekről volt szó,

hangzik több oldalról.

A miniszter itt kijelenti, hogy a jövőben minden rájuk vonatkozó törvényjavaslat elkészítésekor meghallgatják a bírákat és az ügyvédeket.

Ezután a kolozsvári igazságügyi nyomdáról kezdtek beszélgetni, de közben felállt Rozvány Jenő dr. és általános helvesség közben ezt a kijelentést tette:

— Miniszter úr! A kolozsvári nyomda ügye a legutolsó helyen áll a mi panaszaink közt. Kérjük Kiss Döme dr. elnök urat, hogy a mi helyi bajainknak tolmácsolója legyen. Esetleg halljuk dr. Zigre Miklós ügyvéd urat, aki majd kifejti panaszaink és kívánságaink tömegét!

Az ügyvédek egymást biztatták, hogy szólaljanak fel az ügyvédi kar közismert sérelmei ügyében. Végre is dr. Bleda László panaszolta el, hogy az ügyvédek manapság egyebet sem tesznek, csak szaladgálnak vagy a pénzügyigazgatósághoz, ahol keresetek után az illetéket kell leróni, vagy a greiferhez, akinél egy kis baksis ellenében tudják csak kisérgetni az ügyeket. A greiferek erről nem tehetnek, mert túl vannak hamozva munkával és soron kívüli ügyeket csak a hivatalos órákon tudnak elintézni. Az ügyvédek azonban kérik, hogy a miniszter vessen véget ennek az állapotnak olyképp, hogy engedje meg a taxáknak bélyegben való lerovását.

Dr. Grünstein Bernát hasonló értelemben szólalt fel és kérte, hogy a taxákat egyszerűsítsék, korra lehessen — ugymond — leróni.

— A bíróság hivatalból intézze el az ügyeket, ne pedig állandó ügyvédi közbenjárás árán.

A miniszter kijelentette, hogy a maga részéről is ideálisnak tartaná a javasolt megoldást, azonban lehetetlen előre látni azt, hogy egy-egy pör meddig fog tartani és ezért mennvi állami illetéket kell leróni. Mindenesetre gondolkodni fog a dolgon és kéri az Ügyvédi Kamarát, hogy kívánságait memorandumban terjessze elő.

Lapunk zártakor a vita még nem ért véget. Az ügyvédi kamarából a miniszter a vármegyei prefekturára ment, ahol Jacob prefektus, Tulbure és Popa tanácselnökök, dr. Reu rendőrprefektus és mások társaságában várta.

A lej 2.38³/₄

A lej a mai zürichi nyílásban javulást ért el. De ez a valóságos értékelkedés már a tegnapi berlini és bécsi kurzusok is jelezték. A 238³/₄ re történt zürichi feljavulása nyomán természetesen Nagyváradon ellanyhultak a devizák.

A mai zürichi nyílás

BUDAPEST	238.75
BERLIN	12305
PARIS	1390
NEW-YORK	51685
PRAGA	1530
LONDON	251275
B.PEST	72.30
BECS	1310
MILANO	1680

Nagyváradai árfolyamok

Magyar korona	326 pénz	324 áru
Dollár	219	220
Cseh korona	653	651
Svájci frank	4275	4260
Oszták shilling	3120	3110
Francia frank	605	595
Angol font	1080	1075
Olasz lira	735	720

Időjárás

A Neue Freie Presse nagyon szellemesen zöldre festett ténnek nevezi az idei kánikulát. Sajnos ez is csak újságírói túlzás. Mert legutóbb itt Váradon sehol semmi zöldet nem látunk. Szürke, hűvös, unalmasan egyhangú minden, mint a legzimankósabb októberben. A környéken már havazik is. Augusztus elején már komoly gondot okoz a tél.

Jóslat: Továbbra is borús, esős és hűvös idő várható, helyenként napsütéssel.

HÍREK

Zangwill halála

Zsidó lélek? Hát ilyen is van? Vagy ha van, hát lehet más is, mint shylecki érzetű? — Kérdése magában még sok zsidó intellektuális a műk század végén, amikor függetlenül Wundt Völkpsychologie-jától a legnagyobb művészeti körökben kezdtek a világ elé tárni a népek lelki világának csodáit. Orosz lélek, szláv lélek — ő, persze, csupa mélység, Dosztojevszkij, Tolstoj, Turgenev és mások. Francia lélek, német lélek és így tovább minden népek lelke. De Columbia-szigeteken tükrekből ragyogott a világ felé, — de zsidó lélek! — akkoriban talán Dreyfuson kívül nem is reprezentálta ezt az állítást meg sem lávó valamit a világ szemében. Ekkor kelt fel Izrael Zangwill, „A ghetto álmodozói”-val. Revolució volt ez a munka az 1896-as évben, relikción, amelynek felvilágosító lényre ismeretlen világ, ismeretlen vagy félreismert mélységeit és magasságait világította. A nyugati művelt keresztény-árja világ előtt eddig a Shylockok a Laquedem Izsákok és a Fortunátus Imrék szimbolizálták a zsidó vágyakat, törekvéseket, az egész zsidó népet ezek és hasonló elítélésedek, vagy képzelt szülők alakok (— akiknek egyénisége különben ma is legfőbb alátámasztója minden rendű antiszemitizmus doktrínájának —) jelentették. Hogyne hatottak volna hát elementáris erővel a „Dreamers of the Ghetto” örökéletű figurái? Vajon Józsefet, az álmodozót, aki kereszténynek lesz és a neolitikus szertelen buzgóságával akarja egész népet Róma hívéül megszerezni nem ugyanaz a soha el nem múló, oltathatlan vágy hevít-e, mint Heine-t, aki a „mátrac-ér”-ből ezt mondja a nála járó Lucynak: „A zsidóság hivatása addig nincs befejezve, amíg a keresztények valamennyien át nem tértek Krisztus vallására”. És hány meg hány arca a zsidó léleknek, amelyről azt mondták, hogy nincs és amelyről Zangwill bekizonyította, hogy van és lesz és alkot, próféta-néphez (aminek a zsidóságot Zangwill nagy keresztény kortárs a Wells nevezte el) illően: a maga és más népek dicsőségére egyaránt. Mert ugyanennek a népléleknek találatból szökött sudárba két mag: Lassalle, a „nép megmentője” és Disraeli a „hankalinos szifon” — és egyik is, másik is milven más és más. Éppen napjainkban farkasszemet nézve az egymással szemben a londoni portugál zsidónak a „hankalinos szifon”-nak az alapítása: a brit világbirodalom — a saját munkásságát, vagyis részeseivel annak az országot átölelő hatalomnak, amelynek alapjai jórésben a boroszlói zsidó ügyvéd Lassalle „a nép megmentője” rakta le. A legmagasabb erkölcsi eszmény elérésének zsidónépi vágya életi a híres bölc Mendelssohn a „Maimon the Fool and Nathan the Wise” gettónovella hősei és ha nem is másik véglet, de mindenesetre az eszménytelenség, a céltalanság, a büns spleen az, ami a husvétai asztal melől a Canal Grandéba bergetti a dús gazdag velencei zsidó modern kedvtelések után futkosó fiát. És Aron, a szegény orosz zsidó, a „Palestine Pilgrim”, Zangwill egyik legsikerültebb figurája, nem lempompásabban dokumentálja a vágyódást az óshaza után és a vágy meddőségét s a bolyongás-

nak talán örököseiségét? Sab-hatai Zewi, a rajongó, aki Messiasnak képzelte magát, Spinoza, — akinek amsterdami kis zugszobája az ujkor egyik Szináj-csúcsa, mert a Kinyilatkoztatást kiegészíti az ő etikája, — és a szürke névtelen orosz zsidó — Zangwill szerint — egy ugyanazon eszménél: az ő népük letenének dicsőségét akarják szolgálni.

„A ghetto álmodozói” mellett megírta Zangwill a „Gethókómédiát”-at és „Gethótragediát”-at, amelyek nem reprezentatív hősök történetei, de talán éppen ezért emberibbek és a zsidóságnak nem kevésbé leírhatóan vonzó rajzát adják, mint amazok. Iri szindarabokat is Zangwill, a Mary Ann-t Budapesten még a háború előtt bemutatták, a szerző is ott volt a premieren. Nem-zsidó tárgyú művei inkább csak Angliában találtak olvasóra.

Politikai tevékenysége a J. T. O. (Jewish Territorial Organisation — Zsidó Telepítő Szervezet) alapításában kulminált. Dél-Amerika egyes vidékeire akarta Kelet-Európa zsidóságát letelepíteni. Ma ez az akció holtpontonra jutott, a cionista munka miatt, amelyel Zangwill nem mindig állt megértően szemben. (E. I.)

* Az ideiglenes városi tanács ülése. Nagyvárad város ideiglenes tanácsa holnap délelőtt 11 órakor ülést tart a városházán.

* Dr Vostinár János szabadságon. Dr Vostinár János főjegyző holnap kezdi meg négy hétre terjedő szabadságát, amelyet egészsége helyreállítása végett Román Szentgyörgyön fog tölteni. Dr Vostinárt dr Soós István hazaérkeztéig Ille András dr polgármesteri titkár helyettesíti.

A Gyermekkirály országok romlani nevelkedő népek pusztulásának jutott trónjához.

* Orvosi hír. Dr Sándor János belgyógyász, a tüdőbeteg szakorvosa, külföldi utjáról hazaérkezett. A rendeléseit megkezdte. Str. Avram Jancu (Kossuth-u. 13.) Füchsl-palota, Röntgen, kék fény.

* A korzón történt autóbaleset. Tegnap hét órák az Estilap arról, hogy a korzón, a Stepper-cukrászda előtt Ujvárosi Tibor autótaxisja elütött egy kis fiút. Ma Ujvárosi annak közlésére kért bennünket, hogy lassu haladása közben a gépkocsi egyik kereke meglökte az uttesten haladó kisfiút, akinek azonban semmi baja sem történt. A gyerek maga szölt, hogy nincs semmi baj. Így eljárás sem indult az autótulajdonos ellen.

* Szabó Károly nyilatkozata. A „Nagyvárad Estilap” aug. 3-i számában Magyar Párt szombati értekezletéről közölt tudósításra vonatkozólag Szabó Károly annak közlésére kért bennünket, hogy ő Lengyel Vilmost illetőleg semmiféle kijelentést nem tett. Ő Lengyel Vilmost csak a színpadról ismeri és vele még soha nem beszélt.

A Gyermekkirály holnap megérkezik.

Atlant nyári mozgó

6 és 9 1/4 órák

Apollo mozgó

5, 7 és 9 órák

Ma, kedden utoljára

Gyermek-viharban

Megható dráma egy tévelygő asszonyról és egy kis fiúról 7 felvonásban. A főszerepekben: Ottó Gebühr, Jenny Hasselquist és a kis Hans Eysold

Holnap közönségre **RIN-TIN-TIN** a világ legkételesebb idomított farkaskutyája

* Hirtelen halál az utcán. Tegnap este tizenegy órakor telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy Szilágyi Lajos 65 esztendő munkás a Călea Victoriei (Kolozsvári-utcán) hirtelen összeesett és nyomában meghalt. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy a halál közvetlen oka szívszélhűtés volt.

* Jelentkezzenek az idegének. Az állambiztonsági hivatal felhívja mindazokat, akik tartózkodási engedélyüket annak idején a sziguranca letették, annak átvételéért a mai naptól kezdődően jelentkezzenek.

* A Peer Gynt előadása miatt a jövő hétre marad a Balla jubileum. A Peer Gynt szombaton és a következő napokon fog színpadra kerülni. Ezért Balla bácsi színházi felügyelő most szombatra hirdetett jubileuma a jövő hétre marad.

* Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haszközt készíti Kovács Sándorné (Nilsztelep) pályaudvarral szemben.

* Országos gömb és galamblovó verseny. Rendkívül nagy érdeklődés előzi meg a nagyváradi és biharmegyei vadásztársaság által rendezendő gömb- és galamblovó versenyt. A vadász társaság tagjai hetenként háromszor versenyszerű tréninget tartanak minden kedden, csütörtökön és szombaton a Püspök-fürdői lövőtérén, a tréningeket máris nagy számban keresik fel a vadásztársaság tagjai és erősen készülnek az országos versenyre, hogy méltóképpen vehessék fel a versenyt az egész országból ideérkező versenyzőkkel. A helybéli versenyzők közül Román, Fekete, Molnár, Kocsis Béla, Ille, Cimpál, máris nagyszerű eredményeket mutathatnak fel és szorgalmas tréninggel a versenyen már hiba nélkül fogják a feldobott gömböket löni. Vidéki versenyzők közül már biztos indulók a nagy nyakait kitűnő versenyzői, Moldován László, Boldizsár István, Rosner Ervin, Mikola Andru, stb. Aradról: br. Bohus Zsigmond, Bándi Sándor, dr. Olasz Lajos, Czárán János. Kisenéből: Bayer György. Szatmárról: dr. Rácz György, Horváth János stb. Gherláról: Moldován Gergely, ezenkívül Kolozsvárról és Temesvárról számos sportban lesz része Nagyvárad közönségének, amelyenben az utóbbi években nem volt része. A rendező bizottság ezúton ismételt felkéri tagjait, hogy minden kedden, csütörtökön és szombaton minél nagyobb számban jelenjenek meg a Püspök-fürdőben megtartott lövő-tréningben, hogy kellő

eredménnyel vehessék fel a versenyt a többi megjelent versenyével.

Heyman szinkör

Ma utoljára mutatja be 7, és 9 órák

50 évig Bon Jouan

nagyszerű slágerfilmet 8 felvonásban

A délután 5 órák előadás

Anatóly Margitnővendékeinek évzáró ünnepélye

A műsor 11 számból áll. Tornay Rigo Csaba humorművész is fellép.

Román és magyar táncok, táncos vígjátékok.

Holnap nagy premier

Gyermekkirály

monumentális filmremek 10 felvonásban.

Színház

Szombat: Peer Gynt. Vasárnap: Peer Gynt. Hétfő: Peer Gynt.

— Peer Gynt előadása Nagyváradon. Harasztos Gusztávval és a filharmonikusok bevonásával szombaton lesz a Peer Gynt bemutatója. Anitát Szilágyi Berta táncolja. A főszerepet Petróczy Aliz, Szűcs Irén, Kecskés Ilse, Soós Mihály, Homokay Pál, Kovács Imre — kezeiben vannak, elgyeket mátol kezdve a színházi pénztár, a hírlapírók és a Nagyvárad kiadóhivatala árusít. Nem kell hansúlyoznunk, hogy az a körülmény, hogy esetleg hónapokig nem lesz színjátszás Nagyváradon, az érdeklődést a valóban nagy kulturális jelentőségű esemény után még elevenebbé fokozza fel. Grieg csodálatos muzsikája teljes egészében megy. — A nagy zenekart, mert az orchesterben nincs elegendő hely, a karzaton helyezik el. — Donáth Lajos dirigál, aki a Peer Gynt swittet a budapesti Magyar Színház előadásán is dirigálta.

Délután fél 4 órák felül Nagyváradon a pesti gyorsra és másnap délután 2 órák már Abáziában van. Az Elena penzióba szálljon.

Háziurak figyelmébe...!

Magyarországon sem szabadulnak fel a lakások Az aranyparitás ötvenöt százaléka a bér

Minden európai állam most foglalkozik a lakásprobléma megoldásával, amelyet a lejárt lakbértörvények tettek aktuálissá. Bennünket különösen érdekelnék a különböző külföldi tervezetek, amelyek valószínűleg irányt fognak szabni a mi törvényhozásunknak is. Köztudomású, hogy

a lakásbérek emelésénél Magyarország járt el eddig a legmesszebbmenő liberálizmussal a háztulajdonosokkal szemben, de érdekes, hogy sem a lakások, sem az üzletek nem szabadultak fel még Magyarországon sem.

Ezzel szemben a lakbéréket lényegesen emelték és mint az aranyparitás ötvenöt százalékat fizetik Budapesten a lakások után. Ez az aranyparitás nem vehető számszerű értélembe. Az 1917 november hó elsején érvényben volt bért veszik alapul és ezt a pengő szorzószámával 14.500-zal szorozva

egy képzelte aranyparitást vesznek alapul, mely lényegesen kisebb, mint a tényleges aranyérték.

A házbéren kívül azonban még különböző járulékok is fizetendők. És pedig házmesterpénz, liftpénz, szemétpénz, közüzemi költség.

A vízdíjat és a csatornázási díjat a háztulajdonosok fizetik.

Külön kategóriák vannak felállítva Budapesten kívül még Debrecenben, Győr, Komárom, Kaposvár, Miskolc, Sopron, Székesfehérvár, Szombathely, Szeged, Új-Pest városokra. A legutolsó kategóriába Pécs, Sátoraljaújhely, Szolnok és Veszprém tartoznak.

A kiszámítás meglehetősen komplikált és így csak példákat mutathatunk be. Vegyünk egy olyan lakást, mely Budapesten 1917 év novemberében 1800 korona évi házbért fizetett. Ennek a mostani lakbére a következőképpen alakul ki: Ennek negyedévi bére 450 korona volt, ma

járulékokkal együtt három és fél millió korona a negyedévi bére, ami legfeljebb tízezer leinek felel meg. A romániai háztulajdonosok az aranyparitás alapját 22500 leit követelnének, ami lényeges különbséget jelent.

Vidéken még lényegesen olcsóbb a házbér. Debrecenben például a negyedévi házbér kilencezer leit sem tesz ki. Egy kis lakásnál, melynek évi bére négyszáz korona volt,

a jelenlegi bér minden járulékkal együtt nem több, mint 928.000 korona,

vagyis átszámítva összesen kétezer nyolcszáz lei.

Érdekes, hogy a házbérek emelkedésének eme módja is fokozottan történt és lassanként szoktatták hozzá a lakókat a magasabb bérekhez.

Az üzlethelyiségeknek is ugyanez a helyzet, itt is fokozatosan emelkedik a házbér és

aránylag nem éri el a nagyváradi maximumot.

Megjegyezzük, hogy a házbérre csak az aranyparitás ötven százaléka esik. A különbözeti öt százalék közüzemi költségek címén fizetendő be, amelyből építkezési alapot szerveznek.

A bérlőknek részletfizetési joguk is van. Három egyenlő havi részletekben fizethetik a negyedévi bért és pedig legkés-

sőbb minden hónap ötödikéig.

A részletfizetési kedvezmény nem terjed ki olyan alkalmazottakra, akik a lakáspénzt negyedévenként egy összegben kapják.

Ha az alapbér a 300 aranykoronát meghaladja, részletfizetés esetén havi egy százalék kamatot is kell fizetni.

Ajánljuk a magyarországi rendszert az intranzingens romániai háztulajdonosok figyelmébe.

Megszűntetik a forgalmi adót

Atalakítják az egész adórendszeri

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A Dimineata jelenti: Miután a gabonakivitel problémáját megoldotta, az adók jelenlegi rendszerének megváltoztatásának tervével foglalkozik a kormány. Ugy a pénzügyminiszterium, mint Manoilescu pénzügyi államtitkár az egyesített szakbizottságokkal együtt azon igyekeznek, hogy mielőbb elkészítsék a megfelelő törvényjavaslatokat.

Megjegyezték már arra nézve is, hogy a javaslatok közül egyeseket a jövő ülésszak alatt a parlament elé visznek, még pedig azokat, amelyek az adórendszerre vonatkoznak.

Először tanulmányozzák a bélyegtörvény kidolgozásának lehetőségét, figyelembe véve azokat a módosításokat, amelyeket már az előző kormány az általa kidolgozott tervezetben javasolt.

A most végrehajtás alatt levő költségvetés érzékeny deficitet tüntet fel abból az okból, hogy a bélyegtörvény alkalmazása révén tervezett jövedelmek nem folytak be, mivel a törvény ott maradt a kamara iratai között.

A pénzügyminiszteriumhoz közelálló körökben azt beszéltek, hogy nemsokára megszűnik a forgalmi adó. A kormány úgy látja, hogy ez az adó nem hoz elég jövedelmet, mert nehéz ellenőrizni. Ezért olyan tör-

vényt hoznak, amely megszünteti ezt az adót, ugyanakkor pedig behoz helyette egy mást, amelyet a forrásnál fognak behajtani. Ez azt jelenti, hogy a belföldön előállított árukat a gyárban, a külföldön gyártott árukat pedig a vámhivatalban fogják megadóztatni; ez az adó magasabb lesz a mostani egyszázalékos forgalmi adónál.

Hasonló lesz a helyzet a

szesznel, amelyet már a gyárban fognak megadóztatni.

Az egyik minisztertanácsos felvetették azt az eszmét, hogy meg kell adóztatni az ingatlanvagyonot. Erről a tervről azonban a miniszterelnök intervenciója folytán lemondtak.

Ezzel kapcsolatban azt is megírja a Dimineata, hogy a kormány cáfolja azt a hírt, hogy Angliában százmillió fontos kölcsönt akarna felvenni.

Már megint világjáró biciklisták érkeztek Váradra...

Furcsa egy dolog ez evvel a biciklivel! Huszonöt-harminc évvel ezelőtt jött divatba s azóta csak egy-egy vállalkozó szellemű diák, — vagy néhány hivatalos messenger bay nyergelte meg hébe-hóba. Kiment a divatból a jó bicikli, éppen úgy, mint a diciprász, amelyet lassan-lassan felváltott a vasút. Most aztán divatba jött újra a postakocsi is, meg a bicikli is. Autóbuszok járnak a vidéket és világjáró biciklisták mutatnak példát a sok-sok ambiciózus biciklistának. Tegnap este három ilyen elszánt sportember vona magára a korzó figyelmét. Az eső szakadt, a közönség hazafelé sietett, ők azonban egyszerű, vékony dreszükben hetykén és zavartalanul ballagtak gépkocsijuk mellett. Persze egy-kettőre hatalmas tömeg vette körül az idegeneket. Azok meg elővettek egy-egy levelező-

lapot, amely véletlenül a kezük ügyében volt s amely országnak világnak hirdette, hogy három vállalkozó szellemű temesvári fiatalember, névszerint Lepojovics S., Gyulaj M. és Gerzenich K. világjáró uton vannak.

Emlék 1926—7.

Körutazás Románián, a Balkán félszigeten és Középeurópán keresztül. 15,300 km. A Lyria gépen F. u. S. dupla torpedó, szabadonfutó aggyal.

Eloolvastuk a három nyelven is közzétett felirást és különösen a szabadonfutó aggya való utalást találtuk jellegzetesnek, az utasok különös hivatására való tekintettel. Polgári foglalkozásuk: gépész. — Sportember mivoltukat azonban jól nevelt idealizmus fűti s mint mondják:

— Híveket akarunk szerezni a kerékpár-sportnak.

Amatőrök, izzig-vérig önzetlen amatőrök ők, akiknek azonban elniük is kell és ezért egyáltalában nem veszik rossz néven, ha az ember ad is valamit nekik a levelezőlapjukért. Egyébként a jövő májusig szándékoznak uton lenni.

— Addigra elkészül a temesvári kerékpár-sportpálya s megtartjuk az első bicikli-versenyt. Mi leszünk az első versenyzők!

Ha aztán a versenyt megnyerik, — ami világjáró utjuk után már ugyancsak nem lehet kétséges — újabb turnéra indulnak, amelynek során be akarják járni a földkerekségnek mind azt a sok részét, amit májusig nem fognak tudni bejárni. Ha jól megy, akkor talán még a nagy óceán is sikerül átkelniük. Vagy biciklin, vagy hajóval.

Vizum és utlevélügyekben pontos felvilágosítást és utbagazítást ad bárkinek a Hegedüs Hirlapiroda.

Tulbure tanácselnök felfüggesztett egy kilakoltatást

A váradi háztulajdonosok az utóbbi időben egyre gyakrabban igyekeznek úgy megszabadulni a lakójuktól, hogy engedélyt kérnek a városi tanácstól a ház vagy lakrész lebontására. A jogcím az, hogy a ház összedüléssel fenyeget. Amit — valljuk meg — nem ritkán túlságosan liberálisan értenek nemcsak a háztulajdonos, hanem maga a városi tanács is, akkor, amikor nem kisebb probléma az sem, hogy miként lehet az önhibáján kívül hajléktalanná vált lakót újból elhelyezni. Nemrégiben például Kepes Ignácnak, Simeon Barnutiú (v. Damjanics-utca) 8. sz. alól

való kilakoltatását eszközölte ki a házigazda azért, mert a ház felerésze gazdát cserélt, s az új háztulajdonosnak külön kapura volt szüksége. A városi tanács el is rendelte a házrész lebontását. Kepes Ignác viszont a Lakásbérlők Szövetségéhez fordult segítségért a kilakoltatás ellen.

A Lakásbérlők Szövetsége tegnap interveniált is az ügyben Tulbure Györgynél, az ideiglenes városi tanács elnökénél, aki felfüggesztette a kilakoltatást elrendelő végzést mindaddig, amíg az ügyben a belügyminiszterium dönt.

Heyman szinkör

Kedd: 50 évig Don Juan.
Szerda: Gyermekkirály. 10 felvonásban.
Csütörtök: Gyermekkirály. 10 felvonásban.
Péntek: Gyermekkirály. 10 felvonásban.

— 50 évig Don Juan hatalmas 8 felvonásos slágerfilm, mely a szerelem himnusza, mutatja be ma utoljára a Heyman Szinkör. Öt órákor Antalffy Margit növendékeinek záróvizsga előadása. Szóló és duett számok. — Jön: Éjszakai kaland Harry Hillel. A legszenzációsabb attrakciós film, melye eddig még nem láttunk. — Holnap „Gyermekkirály”, monumentális filmremek 10 felvonásban.

MOZI

— Gyönyörű hajó vadászat, pazar lakoma, főúri esküvő, jelenetek a világháborúból láthatók a Dorian-filmszínházban ma, kedden színpadra kerülő „Fekete angyal” című 8 felvonásos monumentális film, melynek főszerepeit Bánky Vilma és Ronald Colman alakítják. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. — Jön az „Erő és szépség útja” — a meztelenség himnusza. Antik szépség és modern sport film. Gróf Bethlen magyar miniszterelnök, Mussolini olasz diktátor, híres francia politikusok, angol lordok, a világ legkiválóbb írói, sport emberei, művészei egy film. Világszenzáció!

— Gyermek a viharban még csak ma látható az Atlantic és Apolló mozgóban. A kis Hans Eysold játsza a gyermek szerepét, annyi megértéssel, olyan művészi, hogy valóban a legkiforrottabb művésznek is becsületére válna. Gyönyörű Davisi téli sportfelvételek adnak élénk keretet a gyorsan pergő cselekménynek. Holnap Rin-Tin-Tin megy!

A Hegedüs könyvtárból olvasható német

Bettlauer regények

Die schönste Frau der Welt	5030
Der Frauen Morder	5393
Die drei Ehestunden Eliza-beth Lehnendorf	5394
Faustrecht	5395
Hemmungslos	5396
Der Herr auf Galgenleiter	5406
Der Tod einer Grete	5413
Bobbie	5414
Das Blaue Mal	5415
Die Freudlose Gasse	5416
Die Stadt ohne Juden	5417
Das entfesselte Wien	5418

IBUTOROK

gyári áron kaphatók a legismertebből a legolcsóbbig

Steiner bulorgyárosnál

Avram Iancu (Kossuth)-utca
a volt Faragó bőrizlet 2438

A NAGYVÁRADAI ESTILAP REGENYE

GRÓF KOHN

ÍRTO: PAUL LANGENSCHIEDT

Mi történt eddig?

(Egy német hercegség székvárosában fényes jótékonyági estélyi rendez Holm grófnő. Az estélyen megjelenik Kohn Izidor, a székváros egy — hatalmas könyvkiadó cégének fiatal tulajdonosa, aki — kissé idegenül az előkelő társaságban — míg a műsor leperog, átgondolja egész életét. Elvonul lelki szeme előtt nagyapja, aki mint házali könyvtáros kezdte, majd kis antikvár-könyvkereskedést alapított, amely egyre jobban jövedelmezett. Az öregnek fia, Siegfried, aki Izidornak apja volt, tovább fejtette az üzletet, annyira, hogy Európaszerte ismert cég lett belőle. — Izidor anyja meghalt, amikor Izidor hűga, Recha megszületett. Ettől fogva az apa, Siegfried buskomor lett és ennek hatására különösen Izidor nevelésében érezte. Izidor és az apja közt mélytelenül távolgott. Amikor Kohn Siegfried meghalt Izidorból kezdtek kitörni az elfojtott vágyak. Nagyvilági életet élt. Így meghívott kap erre a jótékonyági estélyre. Multidézó ábrándozásából felriadva feltekint a színpadra, ahol éppen Schiller „Idegen lány” című költeményét eleveníti meg a szépséges fiatal Holm Dóra grófnő. Izidorból csak most tör ki igazán az elfojtott vágyakozás: pillanat alatt halálosan beleszeret a fiatal grófnőbe. Ravasz ürügyekkel megszöktet egy közlekedési állomásra, akiről kiderül, hogy Holm grófnak hívják s hogy neki osztálytársa volt a gimnáziumban; különben unokabátyja a szép fiatal grófnőnek. Izidor leül pezsgőzni Holm grófnak, akit megkér, hogy vezesse be őt az arisztokrata társaságba. Holm gróf gyönyörűen igéri, hogy be fogja vezetni és már hívja is az asztalhoz Sternau báró főhadnagyot. Majd később bemutatja Izidort az idősebb Holm grófnőnek és szépséges leányának. Izidor felajánlja szolgálatait a jótékonyági terén: az öreg grófnő ezt köszönettel fogadja és meghívja Izidort másnap délelőtti látogatásra. Izidor az estélyről Sternau főhadnaggyal megy haza, aki anyagi zavarokkal küzd. Izidor kontorfalazva felajánlja a segítséget Sternau bárónak és meghívja másnap délelőtti, villásreggelire. Másnap Sternau azt üzeni, hogy nem jöhet, mert ezredesével dolgozik. Az ezredese ugyanis figyelmeztette, hogy fizesse ki nyolc nap alatt minden adósságát. Izidor dőlben elmegy otthonról, hogy látogatást tegyen Holm grófnőnél, a fiatal grófnő nem is akarta észrevenni Izidort. Amikor hazaér, legnagyobb meglepetésére találja a terített asztalnál Sternau főhadnagyt, aki hitelei elől azt hangoztatja, hogy rövidesen nőülmenni fog: a dúsgazdag Kohn Rechátnak veszi feleségül. Sternau, hogy Izidort magának megnyerje, meghívja őt a huszártisztek vasárnap délelőtti sörözésére a székváros egyik vendéglőjébe. Mielőtt Izidor odaérkezik már együtt van a tisztikar, élén Lothar herceggel és éppen a zsidóellenes csempülék rendkívül kiméletlen módon. És éppen ebben a zsidóellenes hangulatban kér engedélyt Sternau arra, hogy Kohn Izidort, mint vendéget bevezethesse.)

(Folytatás.)

18

A herceg félbeszakította. „Még egyszer, kérem csak lassan, hangosan és érthetően.”

Sternau csüggedést kezdett érezni. „Egy urat akarok bevezetni” kezdte elől, „aki jótékonyági kérdésekben szoros összeköttetést tart fenn udvari köreinkkel és nagy összegeket bocsát rendelkezésre — egy Kohn nevű urat. Minden félreértés eloszlatására mondom fenség, — Kohn Izidort.”

„Javasolom” jelentette ki Seddin komolyan, „módosítsuk a vasárnapi sörözés alapszabályait azzal, hogy itt semmiféle uszoraügyletről tárgyalni nem szabad.”

„Az egyszerűség kedvéért javasolom” fűzte hozzá a széles hadnagy, „hogy helyezzük át az ezred székhelyét Palesztinába.”

„Fritz, egy mázsa macszi” csipogta alig hallhatóan a fiatal gróf Wetter és saját merészségétől megijedve majdnem az asztal alá csuszott.

De Sternau már kiment miután a herceg szükségétől kényszerítve beleegyezően bólintott.

Izidor ott állt az előszobában. Sternau egy pillantással végignézte alakját; semmi kifogásolni való nem volt rajta.

„Jöjjön Kohn ur” szólott hozzá kurtán. „Különböző jó reggelt. És aztán csak ne féljen, hallja!”

Együtt beléptek. „Fenség” mondta Sternau hangosan, „méllyesztések legkegyelmesebb megengedni, hogy fenség Kohn könyvkiadó urat tiszteletteljesen bemutassam.”

Azután az asztaltársaság felé fordult Sternau és sorban megnevezte a tisztiket. Mivel pedig Izidor még mindig ott állt mélyen meghajolva a fenség előtt, az urak semmit semmi mást nem láttak belőle, mint fel és alá billegő hátát és ez a látvány rosszul palástolt derűtséget idézett elő.

De a házi huszárezred tisztikarának megvolt a maga tradíciója és a megszokott a hussá-vérre vált korrektség lehetetlenné tette, hogy valakit, aki vendégük, szándékosan megsejtsenek. Azért a társalgás nyugodtan folyt tovább; közből dolgokról beszélgettek.

Kohn ott ült Sternau mellett; úgy tűnt fel neki, mintha elvárásolták volna, büszkeség és aggodalom egyaránt erőt vett rajta. Megfeszített figyelemmel hallgatózott; amint két ur egy-egy halk megjegyzést tett egymás közt. Izidornak rögtön melege lett, leleselkedett, vajon nem éri-e őt ironikus mosolygás, gunyos pillantás. Minden pillanatban attól félt, hogy valami finoman csiszolt szót hall, amely törként döf át mellét és anélkül, hogy látható sebet hagyja, belső elvérzést okoz. És akármilyen keményen tudta volna is elhárítani a vágásokat, — a félelem amiatt, hogy a következő pillanatban a padlón fekszik, testében néhány hüvelyknyi hideg vassal, — elállította a lélekzetét; nyomasztó, meszeszerű kőszá hűvös kővályogtak fejében az arisztokraták mimóza-érzékenységéről, amely hivatászerűen gázol a vérben és rideg félelemmel kuszott pillantása a tisztik oldaláról felnyúló kardmarkolatokra, és a fekete hüvelyek őt a sötét középkor szoldateszkáira s rablásaira emlékeztették.

Seddin főhadnagy azért egyszer elszóla magát; amikor ugyanis épen valami lövétről volt szó, ezt a kifejezést használta: „zsidó kupec”. „Bocsásson meg Kohn ur”, tette hozzá rögtön udvariasan, „csak nyelvbottlás az egész, — különben ez a kifejezés nagyon divatos...”

„Kérem szépen, szó se róla...” ur” Izidor itt valami érthetlent mormolt, mert az előtte szóló nevet nem értette meg, — viszont a tiszt rangjelzéseket még nem tudta megkülönböztetni egymástól. „Annyira antiszemita” folytatta csuszva-mászva, „egyáltalán nem lehet ön, mint amennyira antiszemita a tisztességes zsidó.” Érezte ő maga is, hogy milyen gyávan lapul meg vallásával a tiszt előtt.

„Uram” szakította félbe hirtelen Lothar herceg a társalgást, „tisztességes zsidókupec, antiszemita lóvásárok, minden összevissza — nekem bizony tul izetlen mind ez. Változatosság kedvéért felmegyek a kastélyba, a fenséghez, az még unalmasabb. — Szervuszok!”

Amikor a herceg kiment a szobából, a tisztik újból leültek; de ezután már nem kerekedett jó hangulat. Sternau úgy ült, mintha fejbe vágták volna; Izidor unatkozott, belsőleg mély csalódást érzett. Ezeknek a tiszteknek egész gondolatvilága oly idegen, oly érthetetlen volt előtte, hogy teljes lehetetlenségnek tartotta az összeköttetést velük; és a herceg bucsuja kevéssé volt hízog számára. Csak egy volt, ami vigasztalta: főcélját elérte, mátl fogva szabad neki féltucat huszártisztet az utcán üdvözölnie.

Már épen szólni akart a némán maga elé meredő Sternauk, hogy menjenek, amikor váratlanul még két ur lépett be, — Holm Alex gróf vértiszt és egy idősebb, előkelő ur, akinek kopasz feje és rózsaszínű arca, tömört, hóhéhr bajusza és szürke szeme volt; egész külseje jovialis. Gróf Holm Erich, udvarnag volt ez az öreg ur, Alex főhadnagy apja, a házi huszárezred tartalékos őrnagya.

„No nézd csak, a Lázár Lupus in fabula!” mondta meglepetten a vértesskapitány. „Apa — ez az a Kohn könyvkiadó ur, az a bőkezű ember, akiről épen az imént beszélgettünk. Hogyan kerül ez a fény a mi kunyhókba?” fordult Izidorhoz.

Ez eladogott néhány szót. Megint egészen kicsinynek érezte magát; küzdhetett ellene, ahogy akart, az egykori iskolatárs személyisége ránehezedett és bizonytalanlanná tette. Halálosan félt attól is, hogy az öreg Holm gróf hozzá talál fordulni és ő nem tudja, vajjon „udvarnag ur” a helyes megszólítás?

„Jó napot kegyelmes uram” hallotta Izidor hirtelen egy odalépő tiszt szavát. Két esett le szívről. Sternaut feltűnő kínosan érintelte az, hogy Holm Alex gróf, aki az ő pénzügyi helyzetét ismerte, Izidort, mint az ő vendégét látja a tisztik közt.

„Bocsánatot kérek” szólott Sternau az udvarnaghoz, „én ma ügyeleti tiszt vagyok és dolgom van a kaszárványban. Megengedi, kegyelmes uram, hogy elbúcsúzzam?”

„Sternau, ön borzasztó gyenge szíven van”. tréfált Holm Erich gróf jókedvűen, miközben vidáman mustrálgatta Sternaut. „Ez az átkozott téli herce-hurca — ez teszi, ugy-e? De megkérem, hogy Kohn urat hagyja itt nekem, velem még csevegni akarok.”

Gápa amólón

A mólón egy cápát ravataloztak föl a halászok két hokkedire. Képzelték, hogy nem volt valami nagy állat. Alig félméteresre nőtt s a halászok egyöntetű véleménye szerint csupán két hónapos kort ért meg. Ilyen korában a cápa még nem eszik embert, csak harisnyát, használt fürdőruhát és könnyen emészthető drótot. Embert csak férfikorában eszik. A pubertás után. Olyanféle nagy élmény lehet az ember a cápának, mint egy igaz, komoly szerelem az embernek. A cápa célja, úgy hiszem az ember. Viszont az embernek, no nem a cápának, hanem mondjuk a fajfentartás, vagy az örökkévalóság valamilyen kitűnő újságírók révén vagy valami más cél, amely egész életén átvonul. Amikor a kis cápát megláttam és belenéztem a képébe, akkor tudtam meg, hogy sok embernek cápaarca van. Mert ennek a kölyök borzalomnak emberarca volt. A cápaarcu ember rendeltetése úgy hiszem, a meggazdagodás. Vad rohanással gázolni az aranyhegy felé minden akadályon keresztül. A kis cápa ábrázatán mintha a mohóság dermedt volna költéménnyé. Fölpeckelt óriási száján egy borzalmas kacagás ia-gyott meg. Örök elégedetlenséget és valami hallatlan bizakodást jelezett ki, mint sok ember hang-talan kacagása. A homlok helyén egy érzéstelen cimpájú orr lurako-dott a levegőbe, mint az agresszi-vitás bonyolult stigmája a stréber-nek arcán. Sohasem tudtam volna megérteni a cápaarcu embereket, ha nem döbbsentem volna meg, ami-kor a cápa arcát megláttam. Most-már tudom, hogy a cápaarc a cápa lélekükre. A cápaarcu ember s az emberarcu cápa fejlődése is na-gyon hasonló, azzal a különbség-gel, hogy az ember, aki éppen úgy valami textiláruval, vagy dróttal kezd, mint a cápa, nem áll meg az embernél. Amikor megette legjobb barátját, beléharap a büntetőör-vénykönyvbe és még ezzel sem elégszik meg, hanem lenyeli a sze-reteket s a morált, amelyek az óra-láncán lityegnek és akadályozzák az uton. Nem néz sem jobbra, sem balra. Jobbra a művészet, a kultu-ra, a technika vívmányai, a szóra-kozások integetnek. Balról a nyo-mor és más szentimentális hangu-latok. Ő csak rohan előre az arany-hegy felé és nem törődik a testét fölszakgató akadályokkal. Aztán az aranyhegy alján elhagyottan összerokad és elvérzik. A részvét messze mögötte maradt. Haldokló testére gyöngéd, sárga fényt ver vissza a hegyoldal. Talán az iríg-yég sápadt sugárvérvéjét.

Szegény kis cápa. Mesélték a halászok, hogy roppant erővel akart szabadulni a hálóból, persze hiába. A vele együtt fogságba ju-tott halak nagy elégtelhel döglöt-tek meg a bárka fenekén, amikor látták, hogy a cápa is utolsókat rándít a farkán. Ezeket a kis ha-lakat is úgy tudom sajnálni, mint az embereket. Hát nem tisztára emberi vonás a megkönnyebbülésünk szenvedése láttán? Hány ilyen ismerősöm van, mint ezek a halak. Egyszer az egyiknek a fogá-ját és azzal vigasztalták, hogy én látortam a lábomat. Hála istennek nyomban csillapodott a fájdalma.

A fiúmei révhatóságok minden-nyben gondoskodnak róla, hogy a szezon elején egy cápát kifogjanak a Quarnerből. Hogy a közönség nyugodtan látogathassa az istrit

fürdőhelyeket. Az idén késett a cápa. Éppen a szezon elején szüle-tett, meg kellett várni, amíg meg-nő. Tudniillik vagy bőra van vagy cápa. Ha bőra van ember legteljebb nem megy fürdeni a tengerre. De mikor van cápa? Honnan lehet ezt megtudni? Cápa veszély mind-addig fenyeget, amíg csak ki nem fogják a cápát. Tehát a cápát, mint a tengeri fürdőzés elhárított, veszedelmének szimbólumát, ki kell halászni.

Abbázia, július.

(m. i.)

Windischgrätz herceg jószágkormányzója öngyilkos lett

Halász százados tragédiája — A rejtélyes feljelentés

— Budapesti tudósítónk távirata —

A pesti Palace szállóban tegnap délelőtt Halász Sándor, Windischgrätz herceg jószágkormányzója luminállal megmérgezte magát és életveszélyes állapotban a Pajor-sz-anatóriumba szállították.

Halász Sándor, akit Váradon jól ismertek és népszerű-sége a forradalmi időkbeli emlé-kezetes, mint ismeretes, Win-dischgrätz herceg jószág-kormányzója volt és mint ilyen, be volt avatva a herceg bizal-mas pénzügyeibe. Neve sokat szerepelt az utóbbi időben a frankhamisítással kapcsolatban, a rendőrségen kihallgatása után kiderült, hogy az ügyben sem-mi szerepe nincs és az eljárást is megszüntették ellene.

Az öngyilkos Halász Sándor több levelet hagyott hátra, de eddig még nem került nyilvánosságra, mi az oka a nagyjő-vedelmi jószágkormányzó öngyilkosságának. Barátai azt ál-lítják, hogy

a herceg letartóztatása óta jövedelme megcsappant és az életere ember elvesz-tette munkakedvét.

Többször panaszkodott, hogy több esztendő munkájának az eredményeit látja rombadoltni. Nem tudta elviselni, hogy gaz-dája nélkül széjjelhulljon a ha-talmas birtok, amelyet együtte-sen tartottak kézben.

Más verziók szerint az öngyilkosság igazi okát egy feljelentésben találják, amelyet a herceg felesége tett az ügyészségen né-hány héttel ezelőtt.

A feljelentés lényege szintén nem került még nyilvánossá-gra, s a rejtélyes vádak csak most válnak majd ismeretessé, s akkor talán olyasmis is kide-rül, Halász századosról, amit ma senki azok közül, akik va-laha ezt a becsületes, akarásu embert ismerték, — fel nem té-teleznek.

Halász százados, mint isme-retes, a háború során szerb fogságba került. Itt megszer-vezte a hadifoglyok ellátását és a nehéz viszonyok között olyan derekas munkát végzett, hogy Windischgrätz herceg, amikor a német csapatokkal bevonult Délszerbiába, maga mellé vette Halász századost,

Az utolsó napon is incidens történt a pesti kommunista-pör főtárgyalásán

— Budapesti tudósítónk távirata —

A kommunista per tegnap tárgyalásán az utolsó szó jogán a vádlottak közül egyenéhányan felszóltak. Weinberger és Vági vádlottak illetlen han-gon polemizáltak az ügyész

vádbeszédével, mire az elnök rendreutasítás után Vágótól megvonta a szót.

Az ítéletet szerdán délelőtt hirdetik ki.

akinek képességeit később mint közéleti miniszter is ki-aknázták. A forradalmi idők Nagyváradon találták Halász Sándort, aki éppen itt járt, hogy a négyes honvédeknel leszerel-jen. A véletlen úgy hozta, hogy Halász Sándorra itt fontos sze-

rep jutott. A biharmegyei köz-életi szervezte meg, majd pedig a megyei nemzetőrség vezetője lett. Várad szerezése rokonszenves emléket hagyott maga után, s így érthető, ha tragédiája itt is élénk megdöb-benést kelt.

A legutóbbi húzás szerencsés nyerői

ezzel az irással nyugtázták a díjak átvételét

Főosztály: MARTON MARG

Nagyvárad Estilap

Kiadóhely: HEGEDŰS HURLAPIRODA

Alulírottak köszönettel elismerjük, hogy az "Estilap"

legutóbbi sorsolásának alábbi nyereményeit hiánytalanul felvettük:

Ellen Samuélne	10001. Egyezer lelt felvettem
Ezerlelt felvettem 1000 lelt	10001. Egyezer lelt felvettem
Markovits Sándor	50004. Öt ezer lelt felvettem
Ezerlelt felvettem 1000 lelt	50004. Öt ezer lelt felvettem
Vasvári Sándor	20001. Kettő ezer lelt felvettem
Leit. Matern Ezer lelt	20001. Kettő ezer lelt felvettem
1000 lelt felvettem	Grinnadály
Magyar Vilásne	1000 lelt felvettem
1000 lelt felvettem	1000 lelt felvettem
Sándor János	1000 lelt felvettem
1000 lelt felvettem	1000 lelt felvettem
Bibula József	1000 lelt felvettem
1000 lelt felvettem	1000 lelt felvettem
János János	1000 lelt felvettem
1000 lelt felvettem	1000 lelt felvettem

Akar én is ilyen nyugtát alá-írni?

Vegyen részt az Estilap soro-zatos sorsolásain.

Aki mindennap megveszi az

Estilapot, arra biztosan sor ke-rül.

És nyerni fog.

Csak az nem nyer, aki nem akar!

Megmérgezte magát Bolivia budapesti főkonzulja

— Az Estilap eredeti távirata —

Hoffmann Géza termény-nagykereskedő, Bolivia főkonzulja tegnap veronállal megmér-gezte magát és meghalt.

Hoffmann még békében ha-talmas vagyont szerzett, de az utóbbi idők krízise megörölte őt és sokmilliárdos vagyonát elvesztette egy-két év alatt. —

Buculevelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy főkép-pen az keserítette el, hogy mint fizetésképtelen termény-kereskedő nem járhatott fel a gabonátörsdérre és nem vehetett részt a most új konjunktú-rával kecsegtető határidő üz-letekben sem.

Lányok a váradai diákbálon

A Diákbál rendezősege felkéri az alant felsorolt leányokat és a muli számban felkért urakat, hogy szíveskedjenek szerda délután 3 órakor a zsidó lyceum rajztermében megjelenni, ahol a jegyek elosztását fogják megbeszélni.

Aranyi Magda és Klári, Arató Klári, Balázs Nusi, Balkányi Zsuzsika, Beck Anci és Sári, Beck Ilus, Beck Magda, Biró Annus és Böske, Bürger Olga, Bartha Böske, Braumann Nusi, Bárdos Klári, Crovatto Elvira, Daniberg Nusi, Darvas Magda, Demetrovics Böske, Diósi Klári, Deutsch Klári, Ehrlich Nusi, Erdős Ági, Faragó Annus, Faragó Klári és Böske, Feder Baba, Feldmann Sári, Fischer Dalma, Fogel nővérek, Fried Baba, Fuchs Lili, Grösz Böske és Emma, Grösz Ilus, Grünvald Annus és Ilus, Halász Kató és Ági, Hajnal Rózsi, Hartstein Klári, Handel Zsuzsika, Haas nővérek, Helfy Alice, Herskovits Dódi, Horth Klári, Horváth Böske, Hoványi nővérek, Jacsó Lili, Jónás Zsuzsika, Kálmán Zsuzsika, Karczag Sári, Katz Böske és Irénke, Kertész Böske, Kovács Magda, Láng Mancsi, László Ági, László Magda, Lengyel Klári, Löwenstein Magda, Munk Lili, Kató és Olgi, Marót Anikó, Margittay Ilus, Molnár Annus, Molnár Klári, Moldovan Baba, Nemes Annus, Németi Hédi, Niszel Rózsi és Blanka, Osváth Klári, Papos Irma, Partos Kató, Petrini Luica, Popa Delia és Felicia, Pop nővérek, Rácz Ági, Rácz Mancsi, Rácz Nusi, Radó Böske, Radó Magda, Reisinger Annus, Robitsek Klári és Ági, Rosenberg Mancsi és Lola, Rosinger Duci, Ruth Klári, Radulescu Lica, Reich Lili és Olga, Rózsa Klári, Salamon Ilonka és Duci, Schönbrunn nővérek, Schönzweig Duci, Schreiber Lili, Schull Sári, Schulhof Erzs, Sonnenwirth Klári, Schwartz nővérek, Stern Erzs, Sugár Baba, Szedő Mancsi, Székely Lili, Székely nővérek, Székely Panni, Szilágyi Berta, Szilágyi Magda, Szilas Magda, Schwartz Rózsi, Tátray Böske, Thury Duci, Vajda Klári, Nemes nővérek, Vámos Böske, Vidor Edith, Waldmann Nusi, Wallerstein nővérek, Weisz Annus, Weinberger Ilonka, Ziszovits Lenke.

100 kerékpáros igazolja,
hogy a francia **Hunter Ver-**
sény-kerékpár a legjobb, leg-
olcsóbban beszerezhető **rész-**
leteire is
Bedekovitsnál
József Vulcan-utca 17. szám.

Valódi VULKAN FIBRE és
bőrből készült ritikül, bőrön-
döket, kalapdobozt, aktatás-
kát gyári áron árúsítunk
Guza Voda (Szacsavay)-n. 19.
szám alatti gyárunkban 2619
Nagyvárad
Bőröndárú- és Táskagyár

Kitűnő asztali bor
1 liter
18.— lei
Vasile Conta (Halász-utca 43.)

Külön vélemény a lakáskérdésben

Amiről nem vesznek tudomást sem
a háztulajdonosok sem a lakók

Nem tehetek róla, de engem nem elégit ki sem a háztulajdonosok, sem a lakók állásfoglalása. Ugy látom, hogy ez a mozgalom, amelyet az érdekcsoportok indítottak és jobb ügyre méltó buzgalommal igyekeznek megvalósítani,

egyetlen lépéssel sem vitt bennünket közelebb a probléma megoldásához és a bizonytalanság talán még nagyobb ebben az életbevágóan fontos kérdésben, mint eddig volt.

Ez a merész megállapítás annál különösebben hangzik, mert a nagyváradai gyűlések után határozott közeledés mutatkozik a háztulajdonosok és lakók között. Mind a két fél engedett intranzigens álláspontjából, sőt bizonyos pontokban már meg is egyeztek egymással a háztulajdonosok és a lakók is

a probléma megoldását csakis az építkezések megindításával látják. Lehetségesnek és mind a két fél egyformán kívánja a rekvirálások megszüntetését.

Vakmerőnek látszik, de én épen ezekre a pontokra nézve jelentek be különvéleményt. Állítom, hogy mind a két kívánság más körülmények között megvalósíthatatlan és épen ezért csak laikusok képzelik azt, hogy ilyen módon a lakáskérdést meg lehet oldani.

Mindenekelőtt abból kell kiindulni, hogy a lakásügy nem politikai, nem társadalmi, hanem

kizárólag gazdasági kérdés és csakis ebből a szempontból lehet vele eredményesen foglalkozni. Minden más kiindulási pont tévedésekre vezet, ami inkább árt az ügynek, mint használ.

Gazdasági szempontból a lakásprobléma megoldása igen egyszerűnek látszik. Ha van elég lakás és a lakók meg tudják fizetni a mindenkori gazdasági viszonyoknak megfelelő házbért, — akkor önmagától megszűnt a probléma.

Sajnos azonban, ez nem így van. Ha a házbér kérdésétől eltekintünk, azt kell megállapítanunk, hogy legalább itt, Váradon, a lakók úgy, ahogy el vannak helyezkedve. Tulzsfolt, egészségtelen, piszkos, sőt néha életveszélyesen rozoga lakásokban, de mégis laknak valahol. Nem is lehet a helyzetet az 1919—1920 évi viszonyokhoz hasonlítani, amikor még nagyon sok család a szó-szoros értelmében a szabad ég alatt lakott. Maguk a hajléktalanok önértékükből oldották meg a problémát. A vályogházak ezrei épültek fel a város határában és ide menekültek azok a

szerencsétlenek, akiken már semmiféle teoretikus kísérlet nem tudott segíteni.

Ujabb építkezésre tehát csakis a jobb elhelyezkedés érdekében van szükség. Az építkezés azonban a mai viszonyok között még sokkal lehetetlenebb, mint eddig volt.

Egy új ház felépítése ma az aranyparitás kétszeresébe kerül. Minthogy ezek szerint a házbér is az aranyparitás kétszeresét tenné ki, ezen az uton nem juthatunk el a probléma megoldásához.

A magánépítkezés csődjé ott kezdődik, hogy az átlagos bankkamatláb ma megint harminc százalék, míg az aranyparitásos házbér is legfeljebb csak öt százalékát hozza meg a befektetett tőkének.

Ma már ott tartunk, hogy mihelyt egy ház felépül, épen a felét éri annak, amibe került. Ezzel szemben a régi házak értékelődése még mindig messze van az aranyparitás től. Egy új házban ma annyiba kerül egy lakás, hogy három évi bérért egy régi házat lehet vásárolni.

Nem a házbérek maximalása okozza tehát az építkezések hiányát, hanem épen megfordítva, az építkezések hiánya követeli meg a bérek maximalását. Hiszen az új házakra nem terjed ki a lakástörvény. Anynyi bért követelhet az új ház gazdája, amennyit csak a lakó meg tud fizetni. De a probléma másik része épen itt kapcsolódik be. A lakók nem tudják megfizetni az új ház amortizációját és jövedelmezőségét. Ezért nem épülnek új házak és nem is fognak épülni, mert hiányoznak a gazdasági előfeltételei.

Nem hiszünk abban, hogy szociális alapon lehetséges volna építkezni. Ehhez egészen más társadalmi berendezkedés volna szükséges. A lakók és háztulajdonosok álma az építkezés állami, vagy társadalmi támogatásáról csak illuzió. — Senki sem lesz hajlandó, hogy saját pénzéért másoknak építsen.

De még sokkal rosszabb a helyzet a meglévő lakásoknál. A bérlők azt a házbért sem tudják megfizetni, ami a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő lenne.

A kisemberek számára a

létminimumot épen a házbérek maximalása biztosítja. Aranyparitásos házbért ma a lakók kilencven százaléka képtelen megfizetni. A legnagyobb társadalmi szerencsétlenséget jelentené, ha ma a házbért átmenet nélkül aranyparitásra emelnék.

Az első pillanatra úgy látszik tehát, hogy igazuk van a házigazdáknak, mert a szó szoros értelmében ők tartják el a lakókat. Legközelebb ki fogjuk mutatni, hogy ez is csak látszat, mert a házbérek méltányos emelése esetén a háztulajdonosoknak nagyon kevés, vagy épen semmi okuk nem lenne a panaszkodásra.

Most még csak arra kell rámutatnunk, hogy üres kívánság

a rekvirálások megszüntetését hangoztatni mindaddig, míg a köztisztviselők fizetése rendezve nincs. Mert a rekvirálás, eltekintve némely kilengéstől, ma már nem annyira a lakás, mint a lakbér problémája.

Aki tehát a rekvirálások megszüntetését kívánja, annak elsősorban és főképpen a köztisztviselők fizetésének felemelését kell követelnie.

Egészen más szint mutat a lakáskérdés ebben a megvilágításban, mint ahogy azt a háztulajdonosok és lakók látják. — Legközelebb igyekeznünk fogunk álláspontunkat pozitív oldalról is kifejtetni. Már most leszögezzük azonban a különvéleményünket: a lakásprobléma nem azonos a lakbérproblémával és a kettő közül az utóbbi a fontosabb.

ZONGORÁK
olcsóbbak
lettek
2686
Sikerült egy bécsi zongoraktárt előnyösen megvennem, amíg a készlet tart
leszállított árak!
STERNBERG
Bulev. Regele Ferdinand 14.

Hajlított székek
nagy választékban
olcsón kaphatók
Str. I. Vulcan Fogház műhely (Nagy Sándor No. 10 Fogház műhely utca 10)
2505—2

Egy kis váradi cseléd...

Aki nem tud puder, rizs, parfüm és katona nélkül élni

Mariska még nincs is tizenöt éves. Igazi polgári néven Mizslai Mariának hívják és egy — de — becsületes nagyváradi polgárnak, Mizslai István iparosnak a leánya. Mariska tizenöt éves múltában már nagy viharok dúltak. Most is a rendőrség foglya. Veszedelmes kis perszóna ez a leány, a háboru utáni bűnös, rothadt és züllött társadalom valóságos penészvirága. A rendőrségre került, mert gazdasszonyát, özv. Darvassy Lajosnét egy megrögzött bűnös cinizmusával és bámulszatos rutinnal lopta meg.

Az uriaszony tegnap délben halálsápadtan jelent meg a rendőrség büntügyi osztályán. Előadta, hogy

szekrényéből tizennyolcezer lejt nyomtalanul eltűnt. Most, házbérnegyed idején nagyon is jelentékeny ez az összeg egy magános uriaszony számára. Nem csoda, ha kétségbeesetten kérte a rendőrség sürgős segítségét.

A büntügyi osztály részéről Jonescu szolgálatvezető rendőrtiszt azonnal meg is jelent a helyszínen. Itt találkozott Mariskával, aki ártatlan Madonna arcával nagyszemű szimulálta a részvétet urnőjével szemben.

A rendőrtisztviselőt azonban nem lehetett megtéveszteni. Beszélgetni kezdett a kis Mizslai Mariával, akiről az első pillanatban kitűnt, hogy

csak tegnapelőtt lépett szolgálatba. Eddigi előéletéről nagyon zavaros feleleteket adott a kis Mariska. De azért hamarosan kitűnt, hogy már másfél esztendő óta Marosújvároitt lopásért.

Természetes, hogy a tizennyolcezer lejt is Mária lopta el. Egy pillanatra keritette csak meg a szekrény kulcsát, míg urnője kiment a szobából. Ezt a pillanatot használta fel arra, hogy a pénzt elvegye. Volt ott még több pénz is, de — amint Mariska mondja —

nem lopott el többet, mint amennyire szüksége volt. Ez a tizennyolcezer lejt azonban nagyon kellett Mariskának. Ő maga vallotta be, hogy mire.

Három retikült kellett vennem három nyári ruhához. Ez ugye bár szükségese egy fiatal lánynak? Kizárólag lejt adtam ki érte. A Marosújvári fogházban teljesen elhanyagoltam a kozmetikát. Keltetni kellett a franciámat, a francia parfüm, rizs, puder, szemöldökfesték. Ez újból ezerötven lejt. Olvan drága most minden.

— És mi van a többi pénzzel? — Ne tessék haragudni, de nem tudok pontosan elszámolni. Két katona is van a dologban. Két székény, derék bakának adtam ezerötven lejt. Olvan csinos, udvarias legények voltak... Bizony isten, nem sajnáltam tőlük.

— Ez még mindig nem elég. — Most jöttem haza villamoson. Száz lejtessel fizettem a kalamárnak. Amikor vissza akart adni, egy csináltam, ahogy a finom dámszoktak. A többi tartása meg borraivalonak.

— Még mindig hiányzik a pénzből. Hol van a többi? — Az édesapámmal. Odaadtam neki, hogy őrizze meg. Mégsem mertem könnyelműen bánni a pénzzel.

Még be sem fejezte Mária a vallomását, amikor megjelent a rendőrség Mizslai István és mintegy

tizenötezer lejt szolgáltatott be. Mindjárt gyanús volt neki a pénz, azért hozta el a rendőrségre.

Mariskát még tovább faggatták. És akkor elmondotta, hogy

már gyermekkorában elhatározta, hogy ahol csak teheti, lopni fog. Fogadást tett erre haldokló nagyanyjának is. Az öreg asszony kötötte ezt a lelkére.

A kis cseléd így adta elő az esetet:

— Nagyanyám, amikor haldoklott, ezt mondta nekem:

Vigyázz kislányom, becsületes munkával ma nagyon nehéz megélni. Ne törődj a világgal, az emberekkel. Onnan vegyél pénzt, ahol van, mert különben éhen fogsz halni...

Mariskán fogott a tanítás. Még alig tizenöt éves, de veszedelmes tolvaj. És nem tud élni rizs, puder, parfüm és katonák nélkül...

A váradi színház kérdését a Magyar Párt óhaja szerint oldják meg

Koltz Jenő képviselő érdekes nyilatkozata. — Parlamenti Lajos előterében.

Koltz Jenő dr képviselő, akit tudvalevően a Magyar Párt vezetésének tegnap délutáni ülésén felkérték, hogy a színház ügyében intervencionáljon, azonnal érintkezésbe lépett autentikus személyiségekkel, akitől a színház sorsa jórészt függ. Ezeknek a bizalmas tárgyalásoknak során kifejtett véleményét dr Koltz Jenő a következőkben foglalta össze munkatársunk előtt:

— Az illetékes személyiségek, akikkel a színház ügyében tárgyalásokat folytattam, előttem kijelentették, hogy az egész kérdést a magyarságnak és a Magyar Pártnak az intenciói szerint akarják megoldani.

Kijelentették még, hogy Parlamenti Lajos ha nem kapta meg az előzetes felhívást, nem jelenti azt, hogy ő nem vehet részt a pályázaton. Sőt, amennyiben Parlamenti az általa ismert feltételeket elfogadja, természetesen, a Magyar

A pályaudvari postalopás ügye a Tábla előtt

Mint ismeretes, a pályaudvari postalopás összes gyanúsítottjait a törvényszék tegnap Abrudán János pénztárnok kivételével szabadlábra helyezte. Dr Simonca György, Abrudán védője, a törvényszék határozatát megfellebbezte a táblához és a vizsgálóbíró az ügy iratait már fel is terjesztette. Valószínű, hogy a tábla holnap már tárgyalja is az ügyet.

Bucico Coriolán volt polgármester fizetését augusztus elsejével beszüntették

A városi tanács holnap foglalkozik a kérdéssel

Nagyvárad város ideiglenes tanácsának egyik legutóbb megtartott ülésén dr Mangra Demeter főügyész beadványa nyomán napirendre került az a kérdés, hogy mi történjék dr Bucico Coriolán volt polgármester illetményének további folyósításával. Az érdekes kérdésben hosszas vita után úgy döntött a tanács, hogy felterjesztést intéz a minisztériumhoz és annak határozatától teszi függővé a tanács tagjait kényesen érintő elintézését.

Tulbure György tanácselnök személyesen vitte magával az iratokat Bukarestbe. Az ideiglenes tanács elnöke tegnap írta alá a tisztviselők augusztus havi illetményeinek folyósításáról előterjesztett listákat és ugyanakkor utasította a számvevőseget és a városi pénztárt, hogy augusztus elsejével szün-

tessék be dr Bucico Coriolán volt polgármester fizetésének és egyéb illetményeinek kiutalását.

A döntéssel kapcsolatosan megkérdeztük Tulbure Györgyöt, s a tanács elnöke a következőket mondotta:

— Dr Bucico Coriolán fizetésének folyósítását a minisztérium felhatalmazása és egyenes utasítására voltam kénytelen beszüntetni. A minisztériumnak az az álláspontja, hogy Bucico Coriolán május 3-ika óta, amikor a comisia interimare tagja lett, megszűnt továbbra a városi tisztviselők státusába tartozni.

— A minisztérium döntéséről és az annak alapján megtett intézkedésről az ideiglenes tanács holnapi ülésén fogok jelentést tenni.

Az ideiglenes városi tanács elnökének a nyilatkozata a kormány álláspontját respektáló. Viszont azonban a tanács behatóbban foglalkozhatik ezzel a különös problémával és méltányos megfontalással nyithatja a kormány merev intézkedéseit. Végre is Nagyvárad város hat esztendő óta volt polgármesteréről van szó. Olyan emberről, aki Románia történelmi napjaiban került egy város élére, amely az új államalakulatnak az első perce óta egyik legjelentősebb városa. Szokatlan intézkedés volna, hogy a város első polgárát máról-holnapra minden javadalmazástól elvessék. És eltekintve attól is, hogy a jövőt illetőleg súlyos precedens mégsem méltó

Nagyvárad városához, amely sohasem volt hálátlan azokhoz, akik igényeiket és munkájukat érte áldozták.

Bucico Coriolán egy szép állást hagyott ott a mai Magyarországon, hogy Románia közigazgatási életének szolgálataiba szegődjék. Ez a szempont sem lehet közömbös azok előtt, akiknek módjában áll ma során enyhíteni.

.....

Olvassa el

Kellermann:
A Schellenberg
Testvérek
című pompás regényét.

Bolti ára: 190.— lejt.

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

.....

* VALENCIA VILAGSLAGER KOTTAJA 30 LEI. GRAMOFON-LEMEZEK 160 LEI A HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN.

* Vizumozás gyorsan, pontosan a Hegedüs Hirlapirodában.

* VALENCIA VILAGSLAGER KOTTAJA 30 LEI. GRAMOFON-LEMEZEK 160 LEI A HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN.

* Kalapszalok! Gyönyörű szép kalap dívatlap kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

A pesti lány

Ürösi nagy sláger!!

Lakatos László és Stella Adorján zenés életképének legnagyobb sikerű számai:

Szépszemű, kékszemű tubicám, zenéjét szerette: Richard Rodgers.

Pesti lány, pesti lány, Ispilángi rózsá, Dzsessz ez a zene, zenéjét szerette: Losonczy Dezső.

Huzd, vén cigány, huzd, zenéjét szerette: Kiszely Gyula.

Az egész műnek az ára 130 L.

a Hegedüs Hirlapirodában

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szög 40 lei. Egy szög 4 lei, vastag betű 8 lei. „Cim a kladóban” jelzés díja 10 lei. Állást keresőknek 50 % engedmény.

LEVELEZÉS

ABBAZIABA utazom, megbízásokat elvállalok. Cimet Hegedüs Hirlapirodába kérek. 20

LEGSZEBB nyári női divat kelméket mélyen leszállított árban árusít Mária királyné (Bémer) ténen Kertész Reclam női divatruház.

BOGARKA! Nagyon szeretném, ha találkoznánk. Beszélj rá az Anyukád, hogy szép idő esetén a megbeszélt helyre menjetek. Ha az idő rossz, úgy csak a klubban találkozhatunk. Bandi. 81

„PIERETT!” Igazán bájos vagy, a jövő héten már haza is írhatok. Pierod. 82

ALKALMAZÁS

IRODASZOLGÁNAK vagy házmesternek ajánlom. Weizer Sándor, Horia (Báthory) utca 10. 78

INTELLIGENS középkorú nő, aki a háztartás minden ágában jártas, házvezetőnői állást keres. Cim: Ferdinánd király (Rákóczi) ut 10. I. emelet. Kalapszalom. 78

GYERMEKSZERETŐ nő mindenek ajánlom éves bizonyítványokkal. Sztaroveszky-utca 5. Pápa Juliska. Zsuzsa néniénél. 15

NÉMET, magyar levelező perfect munkaerő azonnalra állást keres, esetleg félnapra, óráskönyvelést elvállal. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 10

ELLÁTÁS

KÖSER koszt kapható kihordásra is. Tudor Vladimirescu (Magyar) utca 26. Schwartzné. 3

PÉNZKÖLCÖN

PÉNZKÖLCÖN bármilyen kezibiztosítékra, akármilyen csekély összegtől azonnal kapható Irodában, Pável-utca 5. 10

ADÁS-VÉTEL

ALLOMAS közelében üzlet rendezve kiadó. Ipartelepre olcsó telek eladó épülettel, betegség miatt. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. 6

BUS Fekete László Baba című könyvét megvételre keresem. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 965

ELADÓ férfi városi bunda nűrű béléssel, női sziliszkin bunda vitrin, komót, szőnyegek, porcelánok, sok minden. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. 14

BÉRBEADÓ üzlet. Vezetőhiánya miatt forgalmas helyen, vas, fűszer, rőfös, mész, faraktár, cement áru üzlet és sárkőraktár lakással együtt kiadó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 9

OKTATÁS

INSTRUKTORNAK ajánlom perfect román kereskedelmista. Cimet a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 45

LAKÁS

KÖZPONTBAN 3 butorozott szoba, konyha, fürdőszoba kiadó. Külön bejárati szobák vannak. — Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. 13

KÖZPONTBAN 3 szobás hall, fürdőszoba modern lakásomat ráfizetéssel elcserélném 5 szobás csakis központban levő modern lakással. Cimet Hegedüs Hirlapirodába kérek. 745

INTELLIGENS leány elmenne olyan urházhoz, hol a főzést jól elsajátíthatná, vidékre is. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 968

INGUSTA (Keskeny) utca 3. alatti ház 4 elfoglalható lakás és 2 műhelyvel, szép utcai telekkel fele részben is olcsón eladó. 12

Gyermek-kocsik

ernyők, gummizások, szakszerű javítások 2808

Szöke Miklós gyermek-kocsi üzembén

Piafa Un.rii 16.

Saguna (Kapucinus)-utca sarok.

Üdülés

hizókura

Abbázia

legszebb helyén, az

Eléna

pensióban

Felvilágosítást nyújt a Hegedüs Hirlapiroda

Szép és jó hencsertakaro
Olcsón csak BACK-nál
2320 4 kapható

Üzleti könyvet

minden rovat és be-
osztásul a legjobban

Sonnenfeld-nél
vásárolhat.

Főzni tud asszonyom?

Ha nem, úgy menjen és vegyen az itt felsorolt szakács-könyvekből a Hegedüs Hirlapirodában

Kugler: Nagy házi-cukrászat	396	Lei
„ Szakácskönyv és házi cukrászat	396	„
Rézi néni: Szegedi szakácskönyv	320	„
Hunyadi E.: A jó házi konyha	320	„
Kovács Teréz: A magyar konyha	308	„
Zilahy Ágnes: Szakácsköny	230	„
Lakos Imréné: Háztartási tanácsadó	230	„
Móra Ferencné: Mit főzünk?	80	„
Németh Zsuzsanna: Szakácskönyv	110	„
Teréz néni: Szakácskönyv és házi cukrászat	70	„
Dr Szentpétery Lajosné: Szakácskönyv	30	„
Krbekné: Házi cukrászat	50	„

Vidékre portóköltés nélkül küldjük!

ASZÓDI

8-féle
zamatú
pörkölt
kávéja izre
utánozha-
tadon
Kapható a
Sas-palotában Aszódinál

Nyerhet 10000
MINDENNAP

HA
ELŐFIZET A
NAGYVÁRAD

PAPIR- HULLADEKOT

minden mennyiségben a leg-
magasabb napiáron vásárol

Sonnenfeld dobozgyár

Strada Pacei (Béke-utca) 7. sz.
Telefon 2-38.

Ha otthonát széppé akarja
Hozzávalót BACK-hoz meg-
2320 3 venni

GRAMOFON LEMEZEK

óriási nagy választékban!!

Koncertdarabok,

symphonikus zenekarok és
az összes tánc ujdonságok
kaphatók a

Hegedüs
Hirlapirodában

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.